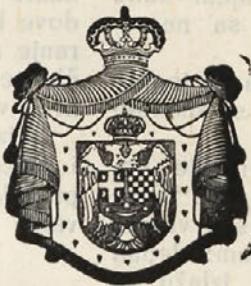

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 53 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Decembra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7512

Jean Mayor, cand. inž., Lausanne, Švajcarska.

Uređenje za čuvanje voća i povrća pomoću ultra ljubičastih zrakova.

Prijava od 7. oktobra 1929.

Važi od 1. aprila 1930.

Predmet ovog pronaleta je uređaj za čuvanje voća, povrća i drugih životnih namirnica pomoću ultra ljubičastih zrakova. Ovo čuvanje se prvenstveno preduzima u prostoru sa podesnom temperaturom. Voće i povrće leže jedno pored drugog na policama poređanim jedna iznad druge. Pošto se ove police, koje su propustljive za ultraljubičaste zrake, osvetljavaju odozgo na niže, to se najveći deo površine voća izlaže dejstvu ultraljubičastih zrakova od vremena ostave pa do potrošnje. Tako postupani plodovi su zaštićeni sve do potrošnje od svakog kvara naročito od truljenja.

Priloženi nacrt predstavlja na primer šematički način izvođenja takvog uređaja. Sl. 1 je plan osnove jednog takvog skladišnog prostora sa pripadajućim uređajem koji se izvodi za čuvanje sočnih plodova kao jagoda i t. d. — Sl. 2. je vertikalni presek po izlomljenoj liniji I—I i Sl. 3. je poprečni presek kroz skladišni prostor po liniji II—II slike 2.

Ako mi na primer želimo postupati jaloge do vremena kad se one mogu pod povoljnim uslovima izneti na pijacu moramo ih za podesno vreme čuvati u podesnom prostoru. Vlaga vazduha u skladišnom prostoru se tako reguliše da se sprečava i najmanje sušenje plodova.

Plodovi se stavljuju jedan pored drugog na srazmerno dugačkim policama koje se sastoje na primer iz tri gvozdene okvira 2 koji leže jedan iznad drugog u podesnom rastojanju, u koje su umetnute stakle-

ne ploče 3, koje propuštaju ultra-ljubičaste zrake.

Između okvira 2 su predviđene naprave za zračenje ultra ljubičastih zrakova koje se sastoje na pr. iz kvarcovih lampi 4 sa refleksnim štitovima 5 pored dovoda struje 6 i naprava 7 za kretanje tamo i amo, koje se stavljuju u kretanje pomoću malog elektromotora 8.

Svaki okvir je u predstavljenom obliku izvođenja snabdeven sa četiri lampe koje naizmenično leže jedna naspram druge iznad, ispod i između okvira 2 od police. Gornja lampa zrači najviši red, druga lampa zrači naizmenično sa prvom isti red ali odozdo kao i sprednji red odozgo treća lampa zrači naizmenično sa drugom srednjim red ali odozdo kao i najniži red i najzad četvrta lampa zrači najniži red odozdo.

Pogonski aparat 8 je snabdeven sa automatskom napravom za povratak da bi lampa po prelasku izvesne dužine kretala u suprotnom pravcu. Dalje postoji otpornik, koji dopušta da se različito podešava brzina kretanja lampi, kako bi se zračenje moglo podešavati po volji.

Da bi se olakšalo dejstvo ultra-ljubičastih zrakova uklanjaju se gasna i azotna jedinjenja. Ovi se gasovi uvek obrazuju dejstvom ovih zrakova na vazduh i nepropusljivi su za ultra-ljubičastu svetlost. Zato je potreban uređaj za proveltravanje. Ovaj uređaj se sastoje iz ventilatora sa pritiskom 9 i jednog ventilatora sa usisavanjem 10. Spoljni svež vazduh pre no št6

dospe do ventilatora 9 prolazi kroz komoru za hlađenje 11 sa cirkulisanjem sone lužine 12 i kroz vazdušni filter sa napravom za vlaženje vazduha.

Da bi se temperatura održala što je moguće više ravnomernom, zidovi su snabdeveni izolujućim slojem 14.

Za rad oko police predviđena je pokretna dizalica 15, čija se korpa 16 može udobno podesili na svaku podesnu visinu.

Opisani uređaj radi u sledećem: Jedan pored drugog poređani plodovi izlažu se dejstvu ultra ljubičastih zrakova, koji se proizvode kvarcovim lampama koje se kreću iznad okvira. Zračenje se vrši iznad i ispod svakog okvira i može se reći, da je pravilno, budući da se lampe stalno kreću tamo i amo sa različitom brzinom i usled toga se uvek ukrštaju na drugom mestu.

Ako na pr. razmera brzina dveju lampi iznosi 10 : 11 biće deset ukrsnih mesta na podjednakom odstojanju.

Tako postupani plodovi zaštićeni su od svakog uticaja škodljivih organizama i ne trule. Ostaju dakle zdravi i sveži, tako kao što se obično troše.

Ne treba naročito napominjati, da opisani uređaj dolazi u obzir i za čuvanje svih drugih plodova i povrća. Usled upotrebe polica, čiji je materijal propusljiv za ultraljubičaste zrake, jednom ostavljeni plodovi i povrće na ove police, ne diraju se

više sve do vremena upotrebe. Uređaj se dakle može korisno upotrebiti za sve plodove i povrće koji ne podnose često diranje rukama i česte potrese. Na ovaj način se uspešno postupaju na pr. jagode, breskve, kajsije, šljive, trešnje, patlidžani itd.

U izvesnim slučajevima dolaze u obzir i pojedine izmene u sastavu uređaja kad priroda plodova i povrća i njihovo čuvanje i održavanje budu to zahtevali.

Patentni zahtev:

Uređaj za čuvanje voća i povrća, čiji je najveći deo površine trajno izložen uticaju ultra ljubičastih zrakova tako, da bude sprečeno svako obrazovanje mikro-organizama, usled čega tako postupani plodovi ostaju sačuvani od truljenja ili kriptogamskih bolesti naznačen time, što se sastoji iz skladišnog prostora (1) sa izolisanom oblogom (14), snabdevenog sa stalnim, svežim hladim vazduhom, koji je zasićen potrebnom vlagom, u kome se voće ili povrće, koje se želi sačuvati, ređa na police sa okvirima (2) sa staklenim pločama (3) postavljenim jedan iznad drugog u podesnom odstojanju, u čijim se međuprostorima automatski naizmenično kreću tamo i amo lampe (14), koje zrače ultra ljubičaste zrakove, sa malom brzinom tako, da plodovi na okvirima ispod i iznad lampi budu trajno zraćeni po što većoj površini.

Fig.2

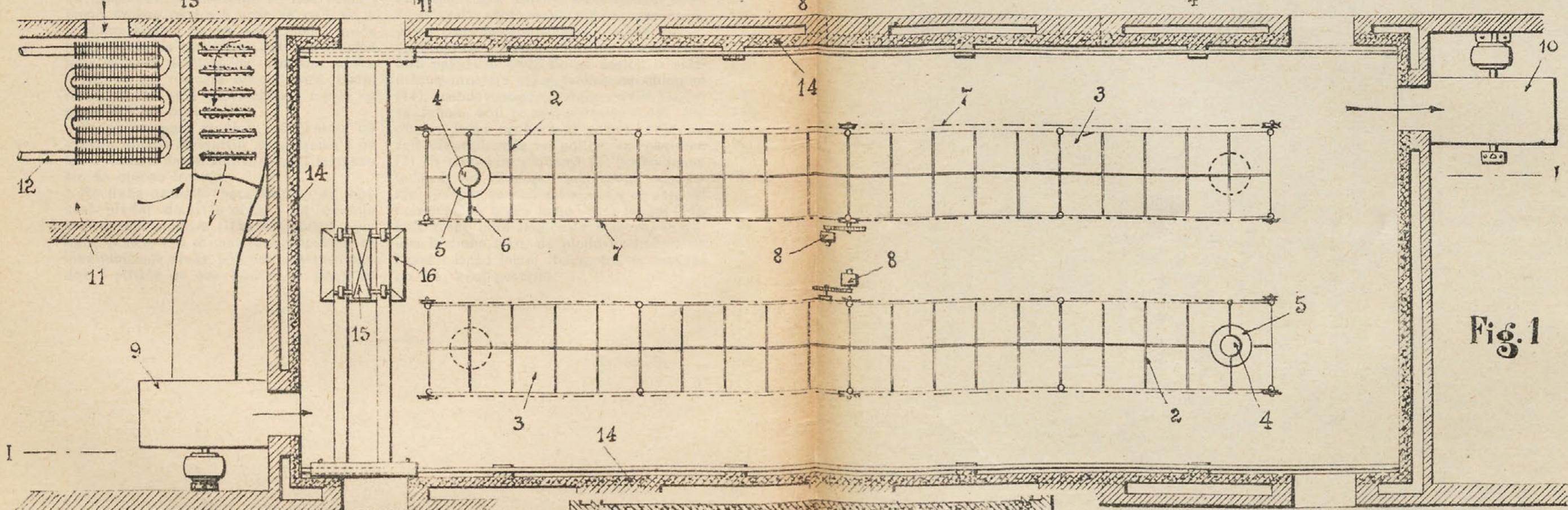
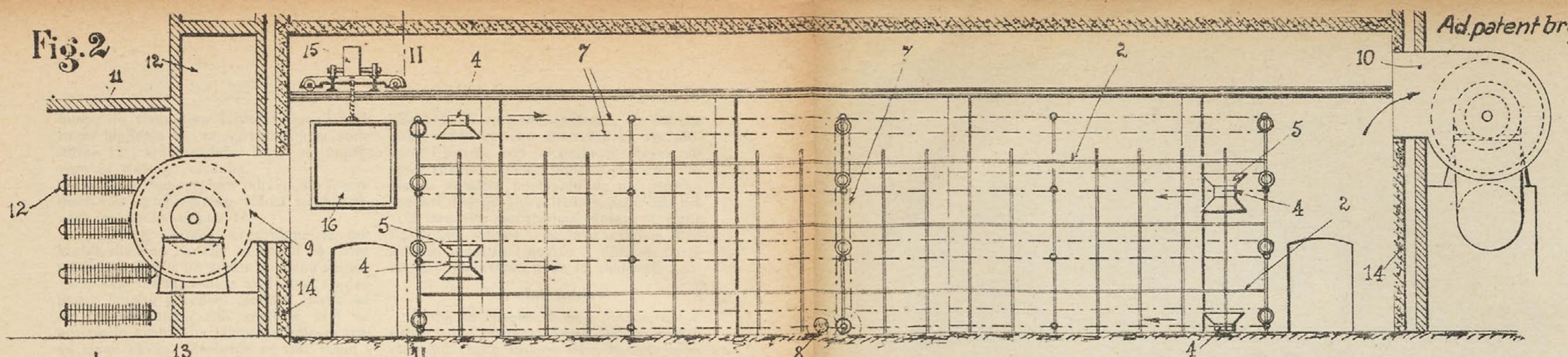

Fig.1

Fig.3

